

KONU ANLATIMI

SÖZCÜKLERİ SÖZLÜK SIRASINA GÖRE DİZME

Sözlükte kelimeler rast gele dizilmez, bu dizimin belli bir kuralı vardır.

* Öncelikle sözcüklerin ilk harflerine bakılır, hangi sözcüğün ilk harfi alfabede önce geliyorsa o sözcük diğerlerinden önce yazılır.

ÖRNEK:

Seçim – Ahmet – Kolay – Zeytin

Bu kelimelerin ilk harflerinin alfabe dizilimine göre dizilimi yapılır.

AHMET – KOLAY – SEÇİM - ZEYTİN

* Sözcüklerin ilk harfleri aynı olduğu zaman ikinci harflerin alfabedeki sırasına bakılır. Hangi sözcüğün ikinci harfi sözlükte daha önce geliyorsa o sözcük önce yazılır. Bu durum farklı harf gelinceye kadar devam eder.

ÖRNEK:

Takım – Tekne – Titiz - Turna

* Sözlükten kelimenin anlamını bulmaya çalışırken de bu yöntem kullanılır.

Önce aranan harf bulunur.

Sayfanın sağ üst köşesinde sayfadaki son kelime ve sol üstteki köşesinde sayfadaki ilk kelime bulunur.

Bu kelimelerdeki harflerin ikincisine bakılarak aranan kelime hızlı bir şekilde bulunmaya çalışılır.

Sözlükteki harfleri bakarken alfabetik harf dizilimine dikkat edilir.

ALİŞTİRMA

Aşağıdaki dağınık halde verilen kelimeleri alfabetik sıraya göre diziniz.

Cevap – Gamze – Elma – Dolap

.....

Ada – Fakir – Yolculuk – Kemer

.....

İlim – ipek – İzmir – İsim

.....

Terlik – Uyku – Sevgi – Akşam

.....

Balık – Balta – Balkon – Balina

.....

Lale – Kolay – Ressam – Balık

.....

Makas – Yüzük – Masa – Ayakkabı

.....

Patates – Patlak – Pilot – Pırasa

.....

Dergi – Defter – Demet – Destan

.....

Ispanak – Uçak – Sebze – Öğrenci

.....

ETKİNLİK

Alfabemizi harf sırasına göre aşağıdaki alana yazınız.

.....
.....
.....

Aşağıdaki sözcükler sözlük sırasına göre dizilmiştir. Fakat içinden bir tanesi yanlış yerdedir. Yanlış yerde olan kelimeleri bularak yuvarlak içine alınız.

Bal	Günlük	Fazilet	Jeton	Pırasa
Düşünce	Kara	Kitap	Sağlıklı	Seçim
Dalga	Demir	Dirsek	Dinlenme	Diz
Saman	Selçuk	Semaver	Set	Siyah
Tokat	Rakam	Valiz	Yenilik	Zindan

Aşağıdaki harfleri harf sırasına göre diziniz.

Meyve – Masal – Bayrak – Vatan – İnsan

.....

Kırmızı – Horoz – Hilal – Hortum – Kulak

.....

Akaryakıt – Araba – Arama – Adana – Akvaryum

.....

Numara – Nehir – Niyet – Nimet – Nur

.....

ÇOKTAN SEÇMELİ SORULAR

1. Aşağıdakilerden hangisi sözlükte diğerlerinden daha önce gelir.

- A) Bu çocuk herkesten açık göz çıktı.
B) Hava karardığında şiddetli bir fırtına çıkmıştı.
C) İnsanın her gördüğü rüya çıkır mı?
D) Petrol aranan yerden su çıktı.

2. Aşağıdaki kelimelerden hangisi sözlükte diğerlerinin önünde yer alır?

- A) Küp B) Bel
C) Sel D) Can

3. Aşağıdaki cümlelerde altı çizili olan kelimelerden hangisi sözlükte diğerlerinden sonra gelir?

- A) Anneannem masal anlatmayı seviyor.
B) Küçük masayı mutfağa taşıdık.
C) Mayıs ayında toplantımız var.
D) Masum olduğu kısa sürede anlaşıldı.

4. Aşağıdakilerden hangisi alfabetik sıraya göre dizilmiştir?

- A) Balık -Bursa -Bekir -Boyun
B) Elif -Eğri -Ezgi -Emel
C) Naylon - Nedim -Normal - Nikah
D) Hayal - Hediye - Hortum - Huzur

5. Aşağıdaki harf sıralamalarının hangisinde hata yapılmıştır.

- A) a b c ç d B) k l m n o
C) h ı i j k D) ü u v y z

6. Aşağıdaki kelimelerden hangisi sözlük sıralamasına göre diğerlerinden önde yer alır?

- A) iman B) İslam C) insan D) İrfan